

افول علوم پایه چالش جدی برای توسعه

واکاوی وضعیت علوم پایه در ایران در گفت‌وگو با حسین نصیری، کارشناس مرکز پژوهش‌های مجلس

۲۲

دباغ؛ نخستین فرمانده زن در سپاه

پای خاطرات رضوانه دباغ دختر زنده‌یاد «رزشیه حدیدیچی» به پنهان سالروز تولدش

۲۴

شنبه ۳۱ خرداد ۱۴۰۱ | ۱۱ ذی القعدة ۱۴۴۳ | سال سیام شماره ۱۶۸۵

هفتاد و یک فرهنگ

عکس: همشهری/امیر بناهیزور

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی مطرح کرد

۳۰ دقیقه؛ میانگین مطالعه روزانه

پنجشنبه گذشته، محمد مهدی اسماعیلی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، در اختتامیه دوسالانه کتاب استان سمنان که به میزبانی فرهنگسرای مهر شاهرود برگزار شد، گفت کتاب همچنان جایگاه خود را در جامعه ایران حفظ کرده است. به گزارش ایرنا، اسماعیلی در این مراسم گفت: به‌رغم پدید آمدن فناوری‌های نوین که استفاده از آثار مکتوب در حوزه نشریات، روزنامه، کتاب و... را کاهش داده، هیچ‌کس و هیچ فردی خودش را بی‌نیاز از کتاب به همان شکل سنتی خودش نمی‌بیند و استقبال از کتاب همچنان بین مردم تقویت می‌شود. گویا مبنای این اظهار نظر وزیر ارشاد میزان فروش سی‌وسومین نمایشگاه کتاب تهران است؛ بیش از ۲۱۱ میلیارد تومان فروش بود که از این مبلغ، ۱۰۷ میلیارد و ۴۵۰ میلیون تومان به بخش فیزیکی و ۱۰۳ میلیارد و ۹۱۲ میلیون تومان به بخش مجازی تعلق داشت. نکته دیگر که نباید فراموش کرد، افزایش قیمت کتاب در هر دوره از نمایشگاه نسبت به دوره قبل است. بنابراین طبیعی است که با افزایش قیمت کتاب، حتی در صورت افت فروش تعداد کتاب، میزان فروش

ریالی آخرین دوره برگزار می‌نمایشگاه نسبت به دوره قبل افزایش یابد. البته وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی هم خود به این نکته در صحبت‌هایش اشاره کرده و گفته: برخی این افزایش فروش را مرموز تورم و گرانی دانسته‌اند درحالی‌که در این ۳ سال اخیر تورم حوزه نشر ۴۰ درصد بوده است. وی در ادامه یادآوری کرده: مسا در بهمن‌ماه نیز شاهد افزایش رویداد کتاب با بیش از یک‌میلیون جلد فروش بودیم که نشان از افزایش اقبال به کتاب دارد. وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در ادامه گفته: مردم ایران اسلامی، مردمی بسیار فرهنگی و اندیشمند هستند. بر اساس مطالعات و پژوهش‌های انجام شده در فروردین ۱۴۰۱، بالغ بر ۴۳٫۵ درصد از مخاطبان، علاقه‌مند به مطالعه کتاب بوده و در روز به‌صورت متوسط ۲۰ دقیقه کتاب مطالعه می‌کنند. ما باید این هنر را داشته باشیم که داشته‌های خود را در رخ جهانیان بکشیم.

همچنین روز چهارشنبه گذشته، علی رضانی،

قائم‌مقام سی‌وسومین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، از پرداخت ۹۰ درصدی مطالبات ناشران بخش مجازی این دوره از نمایشگاه کتاب تهران پس از گذشت ۱۰ روز کاری خبر داد و گفت: با گذشت ۱۰ روز از اتمام نمایشگاه کتاب، ۹۰ درصد مطالبات ناشران شرکت‌کننده در بخش مجازی سی‌وسومین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران بر اساس بسته‌هایی که به خریداران تحویل داده شده به شماره حساب اعلامی ناشران در زمان ثبت‌نام، واریز شده است. مابقی تسویه حساب با ناشران حاضر در این نمایشگاه نیز پس از تحویل آخرین مرسولات خریداری شده در سی‌وسومین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران به مخاطبان، پرداخت می‌شود. قائم‌مقام سی‌وسومین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران با تأکید بر اینکه در این دوره از نمایشگاه بیشترین نسخه کتاب در حوزه کودک و نوجوان به فروش رسیده است، تک‌عرب گفت: پس از حوزه کودک و نوجوان از کتاب‌های ادبیات، علوم اجتماعی، دین و کمک‌آموزشی استقبال

بیشتری صورت گرفته است. مطمئناً با انتشار آمار تفکیکی نمایشگاه سی‌وسوم بهتر می‌توان درباره وضعیت بازار نشر صحبت کرد. آنچه مسلم است این است که افزایش فروش ریالی نمایشگاه کتاب امسال با کاهش فروش تعداد کتاب همراه بوده و میانگین قیمت کتاب در سال ۱۳۹۷ که سال منتهی به نمایشگاه سی‌وسوم بوده از ۲۶ هزار و ۵۰۰ تومان به حدود ۶۰ هزار تومان در سال ۱۴۰۰ یعنی سال منتهی به نمایشگاه کتاب امسال رسیده است. به‌نظر می‌رسد افزایش قیمت کتاب در ماه‌های آتی ادامه خواهد داشت. همچنین، چنانچه میزان فروش کتاب‌های کمک‌درسی و آموزشی یا خریدهای سازمان‌ها و نهادهای بهره‌مند از بودجه عمومی از نمایشگاه سی‌وسوم را در نظر بگیریم، کاهش قدرت خرید کتابخوانان از نمایشگاه کتاب امسال موضوعی است که دست‌اندرکاران امور فرهنگی باید فکری به حال آن کنند.

تخفیف هما یونی

هما یون شجریان با اعلام زمان برگزاری کنسرت خود در تهران به رهبری ارکستر آرش گوران، از اختصاص یک جایگاه ویژه برای دانشجویان خبر داد. به گزارش همشهری، هما یون شجریان خواننده موسیقی ایرانی با اعلام برگزاری تازه‌ترین کنسرت خود طی روزهای یکم، دوم، سوم، پنجم و ششم تیرماه، از اختصاص جایگاهی ویژه برای دانشجویان با ارائه کارت دانشجویی خبر داد.

وی در تازه‌ترین متنی که در صفحه شخصی خود منتشر کرده، نوشته است: «به اطلاع دوستداران عزیز می‌رساند، یکم، دوم، سوم، پنجم و ششم تیرماه، همراه با ارکستر سیاوش به رهبری آرش گوران در سالن همایش‌های کشور (وزارت کشور) در خدمت شما بزرگواران هستیم. حسب وعده برای امکان حضور بیشتر شما علاقه‌مندان، کمیته بهای بلیت برای هر جایگاه در نظر گرفته شده است. همچنین جایگاه VIP جهت اهدا به دانشجویان محترم اختصاص داده شده است. عزیزان می‌توانند در صورت تمایل شماره دانشجویی خود را از ساعت ۲۲ خرداد لغایت ساعت ۱۷ چهرشنبه ۲۵ خرداد به شماره ۲۰۰۹۰۹۰ ارسال کنند. چنانچه درخواست‌های رسیده پیش از گنجایش مذکور باشد، انتخاب به قید قرعه انجام خواهد شد.»

همکاری پیمان با ارکان

پیمان معادی در نخستین حضورش در یک سریال ایرانی با «ارکان بتککایا» بازیگر ترکیه‌ای همبازی می‌شود. به گزارش همشهری، طبق اعلام روابط عمومی این سریال، فیلمبرداری «بلیت یک‌طرفه» به کارگردانی نوینسنگی و کارگردانی پوریا حدیدی‌اوه از اکتبر امسال (بازیگر آغاز خواهد شد. ماجرای این سریال که در ژانر پلیسی-معمایی است در ترکیه اتفاق می‌افتد و تمامی صحنه‌های آن در این کشور با حضور بازیگران ایرانی، تک‌عرب، آمریکایی، فیلمبرداری می‌شود و قرار است در داخل عرضه شود. پیش از این پیمان معادی در سریال آمریکایی «آن‌شپ» به ایفای نقش پرداخته بود.

حال خوب رویکری

رضا رویگری در خانه‌ای که برایش مهیا شده به سر می‌برد و به گفته خودش حالش خوب است. رویگری به ایستادن گفته: «نسبت به قبل حالش خیلی بهتر است. روحیه‌اش خوب شده و حتی چندین کار برای بازی به او پیشنهاد شده‌ام. فعلاً باید صبر کند تا ببیند وضعیت درماتش تا کجا پیش می‌رود.» رویگری ضمن تشکر از دوستان که در این مدت او را تنها نگذاشته‌اند، گفت: خدا را شکر می‌کنم که نگذاشته‌اند من تنها بمانم. این روزها همچنان تحت درمان هستم. با فیزیوتراپی‌هایی هم که دارم، باهایم خدا را شکر می‌کنم. بهتر شده‌اند و راه افتادم. هم‌اکنون چند روزی است که با عصاره می‌روم و از آن حالتی که نمی‌توانستم از جا بمانم، شوم درآمدم.

حمایت از تولید فیلم وساخت ۴۰۰ سینما

سینمای ایران در روزهایی که با رونق گیشه تقریباً بی‌بیگانه شده و در زمینه تولید به‌نظر می‌رسد ناچار به تجدیدنظر در رویکرد این سال هایش است، چشم‌انتظار حمایت نهادهای مسئول است. اینطور که وزیر ارشاد گفته خبرهای خوشی در این زمینه در راه است. به گزارش خبرگزاری صدا و سیما، محمد مهدی اسماعیلی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت: دولت و مجلس گام‌های بزرگی برای تولید فیلم‌های سینمایی برداشته‌اند و حال‌اکنون با ساخت ۴۰۰ سینمای جدید در محل تکمیل زنجیره سینماهای کشور هستیم. وی افزود: تاکنون ۴ هزار میلیارد تومان صرف تکمیل زیرساخت‌های فرهنگی-هنری شده است.

تغییر ریل‌گذاری با حمایت دولت اینکه رویکرد مدیریت سینما در دولت سیزدهم همخوانی چندانی با مسیری که سینمای ایران در دهه ۹۰ پیچیده نمدار، امر واضحی به‌نظر می‌رسد. مأموریت سازمان سینمایی برای تغییر مسیر سینمای ایران تا حدودی تحت تأثیر تعیین تکلیف انبوه فیلم‌های پشت خطاگران باقی مانده، قرار گرفته است؛ فیلم‌هایی که محصول دولت قبلی هستند، ولی سرنوشت اکرانشان به دولت سیزدهم گره خورده است؛ فیلم‌هایی که تعدادی‌شان در یک سال اخیر اکران شده‌اند، ولی هنوز به تعداد زیادی از آنها نوبت اکران نرسیده است. از سوی دیگر سازمان سینمایی، اولویت‌هایی برای تولیدات سینمایی تعریف کرده که با توجه به شرایط موجود، در برخی موارد، بعید است بخش خصوصی به آن وارد شود. مشخصاً آنچه تولیدات استراتژیک سینمای ایران نامیده می‌شود، نیازمند حمایت دولت و نهادهای ذیربط است. اگر قرار است مسیر مطلوب مدیران سینمایی هموار شود و نقشه راه‌شان برای تغییر ریل‌گذاری سینمای ایران به نتیجه برسد، باید شاهد اختصاص اعتبارات بیشتری باشیم؛ چیزی که هم در صحبت‌های وزیر ارشاد مشهود است و هم در تلاش‌ها و بازی‌های رئیس سازمان سینمایی. سینمای ایران قرار است با حمایت گسترده‌تر و جدی‌تر مسیری تازه را آغاز کند.

بهبود وضعیت معیشتی خانواده بزرگ سینما

۲سال کرونا، بحران‌های اقتصادی سینما را پررنگ کرد و بر انبوه مشکلات معیشتی خانواده بزرگ سینما افزود. اختصاص وام و کمک‌های معیشتی در اسل‌اخیر، گام‌هایی بودند که دولت برای کاهش مشکلات برداشت؛ کمک‌هایی که قرار است تداوم و گسترش یابد؛ اتفاقی که سکناس افتتاحیه‌اش در دیدار مدیرعامل فارابی بسا مدیرعامل صندوق کارآفرینی امید کلید خورد. در این دیدار مدیرعامل فارابی با اشاره به دوران سخت کرونا و آسیب‌های جدی آن به سینماگران گفت: نظر به مأموریت‌های صندوق کارآفرینی امید جهت احیای مشاغل آسیب‌دیده از کرونا، یکی از مهم‌ترین صنفی که می‌توان با سرانه‌ای پایین‌تر از سایر فعالیت‌ها به احیای مشاغل آن اهمیت گمارد، صنف سینمایی هستند. متأسفانه هنوز فیلم‌هایی داریم که وام گرفته‌اند، اما نوبت به اکران آنها نرسیده و طبیعی است که بازپرداخت تسهیلات نیز مشکل داشته باشند. مدیرعامل فارابی با برشمردن دغدغه‌های رئیس سازمان سینمایی در این خصوص گفت: در کنار این موضوعات ایجاد اشتغال در حوزه‌های فرهنگی از جمله سینما با کمترین سرمایه قابل تحقق است؛ لذا در جلسه‌ای که در ایام فجر با نایب‌رئیس محترم صندوق و معاون توسعه روستایی و مناطق محروم ریاست جمهوری در فارابی داشتیم مقرر شد با مشارکت صندوق کارآفرینی امید برنامه‌هایی در خصوص احیا و ایجاد مشاغل سینمایی داشته باشیم و جلسه اخیر در همان راستاست. همچنین در این نشست نعمت‌الله رضایی، مدیرعامل صندوق کارآفرینی امید نیز با ابراز خرسندی از حضور در یکی از مؤثرترین نهادهای فرهنگی کشور به اهتمام این صندوق بر حمایت از جامعه سینمایی کشور تأکید کرد. رضایی همچنین با مرور راهکارهای توسعه همکاری فی‌مابین با اشاره به شرایط کرونایی از آمادگی کامل صندوق برای کمک به سینماگران جهت عبور از این شرایط خبر داد.

مهل‌ت دادن به وام‌های کرونایی

در این دیدار که سجادی، خزانه‌دار بنیاد سینمای فارابی و حسین نظاریان، معاون بازرسی، حقوقی و امور استان‌های صندوق کارآفرینی امید نیز حضور داشتند، توافق شد سینماگرانی که سابقاً وام دریافت کرده‌اند، اما به دلیل کرونا هنوز فیلم‌های آنها اکران نشده و توان پرداخت اقساط را ندارند، بازپرداخت اقساط آنها امهال شود. بر اساس این خبر، علاوه بر تمدید تفاهنامه سه‌جانبه صندوق کارآفرینی امید، صندوق اعتباری هنر و بنیاد سینمایی فارابی جهت اعطای تسهیلات به سینماگران، توافق شد یک تفاهنامه جدید میان بنیاد سینمایی فارابی و صندوق جهت حمایت از تولید آثار استراتژیک منعقد شود.

۳۰ میلیون تومان برای هر شب

عکس: همشهری/ساغالی

رئیس کاخ سعدآباد از اجاره ۳۰ میلیون تومانی فضای باز کاخ بدون خدمات رسانی از قبیل برق، زیرساخت و صندلی برای هر شب اجرای یک کنسرت-نمایش خبر داده، رقمی که به گفته رحمتی توسط کارشناس دادگستری تعیین شده است. وی افزود: «ممکن است افراد دیگری برای برنامه‌های متفاوت مانند شب‌شعر چنین فضایی را از کاخ اجاره کنند. باز هم در این مواقع نظر کارشناسان برای قیمت‌گذاری و اجاره، ملاک عمل خواهد بود. همچنین کاخ سعدآباد از محل فروش بلیت، سهمی نخواهد داشت. ما بعد از اینکه وزارت ارشاد مجوزهای برگزاری بر نامه را داد، قرارداد اجاره فضا را بستیم. معمولاً تا زمانی که گروه، برای فعالیت خود مجوزهای لازم را نگیرد، ما هم قراردادی نمی‌بندیم.»

چنین فضای در اختیار گروه دیگری قرار داده شده بود. ما تنها فضای باز کاخ را در اختیار عوامل اجرا قرار داده‌ایم و این قرارداد فاقد هر گونه خدمات رسانی درباره برق، زیرساخت، صندلی و امکانات دیگر است.» وی افزود: «ممکن است افراد دیگری برای برنامه‌های متفاوت مانند شب‌شعر چنین فضایی را از کاخ اجاره کنند. باز هم در این مواقع نظر کارشناسان برای قیمت‌گذاری و اجاره، ملاک عمل خواهد بود. همچنین کاخ سعدآباد از محل فروش بلیت، سهمی نخواهد داشت. ما بعد از اینکه وزارت ارشاد مجوزهای برگزاری بر نامه را داد، قرارداد اجاره فضا را بستیم. معمولاً تا زمانی که گروه، برای فعالیت خود مجوزهای لازم را نگیرد، ما هم قراردادی نمی‌بندیم.»

پرتره‌ای از پروین اعتصامی در تئاتر شهر

نمایش «پروین» به نویسندگی و کارگردانی حسین کیانی که پرتره‌ای از زندگی و فعالیت‌های پروین اعتصامی، شاعر معاصر را به تصویر می‌کشد این شب‌ها اجرای خود را در سالن اصلی تئاتر شهر آغاز کرده است. به گزارش همشهری، حسین کیانی همیشه نمایش‌هایی با داستان تاریخ معاصر را روی صحنه تئاتر می‌آورد. نمایش‌هایی که طنز تلخی در آن نهفته و به برهه‌ای از تاریخ معاصر می‌پردازد. اما این بار کیانی پرتره‌ای از شاعر معاصر را کارگردانی کرده، «ژرژسورها نمی‌میرند»، «مضحکه شبیه قتل»، «پنهانخانه پنج در»، «تکیه ملت»، «همسایه آقا»، «در شور هزار»، «بیداری خانه نسوان»، «چشم به راه میر غضب» از جمله نمایش‌هایی است که در کارنامه کاری حسین کیانی دیده می‌شود. نمایش «پروین» که این شب‌ها در تالار اصلی تئاتر شهر روی صحنه است، نمایشی درام-تاریخ و چهره‌نگارانه (پرتره) از پروین اعتصامی است که برشی از زندگی این شاعر بلندآوازه و معاصر کشورمان را به تصویر می‌کشد.

کیانی پیش از این قرار بود بهار سال ۱۴۰۰ هم‌زمان با هشتادمین سالمرگ پروین اعتصامی این نمایش را به صحنه ببرد که اتفاقاتی باعث دلخوری وی شد و همین‌رو او تصمیم گرفت در یادداشتی انصراف خود را از اجرای نمایش اعلام و کلا از صحنه تئاتر خداحافظی کند. وی در یادداشتی آورده بود که دیگر حاضر نیست به هر قیمتی نمایش‌اش را به صحنه ببرد. اما با مساعدت شدن اوضاع، کیانی تصمیم گرفت تا با این نمایش باز هم به صحنه تئاتر برگردد. داوود نامور، تهیه‌کنندگی این نمایش را عهده‌دار است. این نمایش ۱۰ شبی است که اجرای شروع شده، نقش اول این نمایش به نرگس محمدی رسیده، بازیگری که با حضور در سریال «ستایش» شناخته شد و حالا در نقش پروین اعتصامی بازی می‌کند. در کنار محمدی، امین زندگانی، مهران رنجبر، مجید رحمتی، سیدجواد یحوی، جواد مولاتی، مریم ندایی، آتنا تندرو، سهیل ملکی، فرید غفاری، اکرم محمدی و هوشنگ قزوینی حضور دارند، این نمایش هر شب ساعت ۱۹ روی صحنه می‌رود.